

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ตามลำดับต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ทั้งโดยรวมและรายด้าน

2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตามความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน ทั้งโดยรวม และรายด้าน

2. สมมติฐานการวิจัย

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียน ที่มีขนาดโรงเรียนและสถานภาพต่างกัน แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตามแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกรมวิชาการ (2545 : 1-18) ดังนี้

1. การกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย
2. การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
3. การจัดทำสาระของหลักสูตร
4. การออกแบบการเรียนรู้
5. การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
6. การกำหนดรูปแบบวิธีการเกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา
7. การพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน
8. การเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จาก 312 โรงเรียน จำนวน 2,838 คน ดังนี้

- 1) โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 2,040 คน
- 2) โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 798 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากการเปิดตาราง Krejcie and Morgan แล้วสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 583 คน ดังนี้

- 1) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดเล็ก
จำนวน 322 คน
- 2) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่
จำนวน 261 คน

3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

3.3.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

- 1) ขนาดโรงเรียน จำแนกเป็น
 - (1) ขนาดเล็ก
 - (2) ขนาดใหญ่
- 2) สถานภาพ จำแนกเป็น
 - (1) ผู้แทนผู้ปกครอง
 - (2) ผู้แทนครู
 - (3) ผู้แทนองค์กรชุมชน
 - (4) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - (5) ผู้แทนศิษย์เก่า
 - (6) ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์
 - (7) ผู้ทรงคุณวุฒิ
 - (8) ผู้อำนวยการสถานศึกษา

3.3.2 ตัวแปรตาม (Dependent variables) ได้แก่ การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อแปลผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละแล้ว นำเสนอ ในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยรวมและรายด้าน และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4. วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ในโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยใช้ทดสอบสมมติฐาน t – test (Independent Samples)

5. วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ในโรงเรียน ที่มีขนาดสถานภาพต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe'

5. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการเกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา และด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน

โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการเกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา และด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

โรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ด้าน ส่วนที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการเกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐาน

การศึกษา และด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการออกแบบการเรียนรู้

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ

ผู้แทนผู้ปกครอง พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุก ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการเกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา และด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้แทนครู พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก และเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการเกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน

ผู้แทนองค์กรชุมชน พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร และด้านการออกแบบการเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการเกณฑ์ การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา และ ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการออกแบบการเรียนรู้

ผู้แทนศิษย์เก่า พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 6 ด้าน ส่วนที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ด้าน ส่วนที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการเกณฑ์ การตัดสินใจ เอกสารหลักฐานการศึกษา ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการออกแบบ การเรียนรู้

ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการเกณฑ์การตัดสินใจ เอกสารหลักฐานการศึกษา และด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการออกแบบการเรียนรู้

ผู้อำนวยการสถานศึกษา พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการเกณฑ์การตัดสินใจ เอกสารหลักฐานการศึกษา และด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการออกแบบการเรียนรู้

2. ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามขนาด โรงเรียนและสถานภาพ ทั้งโดยรวม และรายด้าน

2.1 ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดทำหลักสูตรศึกษาในโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการออกแบบการเรียนรู้ โรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นแตกต่างกันกับโรงเรียนขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ไม่แตกต่าง

2.2 ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการกำหนด วิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดทำสาระ

ของหลักสูตร ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีเกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

6. อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษา มีการวางแผนในการทำงานที่มีนโยบายและแนวทางในการทำงานเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการมอบหมายการทำงาน แก่บุคลากรที่ชัดเจน มีการประสานงาน มีการประชุมวางแผนในการทำงานระหว่างคณะปฏิบัติงาน บุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานด้านหลักสูตร ทำให้การทำงานดำเนินไปด้วยความราบรื่น และคณะกรรมการเป็นเครื่องมือที่ดีในการประสานงาน เนื่องจากคณะกรรมการประกอบด้วย เจ้าหน้าที่หรือบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่จะดำเนินการหรือตัดสินใจทำให้การพิจารณาวินิจฉัยได้ผลดีมากกว่าบุคคลเพียงคนเดียว จะเป็นหลักประกันในความยุติธรรม เพราะในการพิจารณาปัญหาใด ๆ จะต้องมีการอภิปรายให้เหตุผลและลงมติเป็นการร่วมพิจารณาวินิจฉัยด้วยความรอบรู้ ซึ่งจะทำให้ได้ข้อสรุปตรงตามจุดหมายและประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 16) ที่กล่าวว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาของสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นกำกับ และติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและมาตรฐานส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้ง

สืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ให้มีความเห็นชอบในการรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาต่อสาธารณชน แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินงานตามระเบียบนี้ตามที่เห็นสมควรและปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น สอดคล้องกับวรวรรณ เกื้อนนาคี (2544 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเกี่ยวกับ สภาพการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลและด้านบริหารทั่วไป ส่วนด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการออกแบบการเรียนรู้ และด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการเกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามขนาดโรงเรียน ให้ความสำคัญต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในสถานศึกษานั้น ๆ ด้วยดี แต่ในด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการออกแบบการเรียนรู้ และด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการเกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษาเป็นหน้าที่หลักของครูผู้สอนผู้บริหารสถานศึกษาเป็นส่วนใหญ่ที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและเป็นไปตามบทพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุภพงษ์ ร่มแก้ว (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบศักยภาพในการจัดศึกษาของคณะกรรมการโรงเรียนระดับประถมศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีศักยภาพในการจัดการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนในการทำงานเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 การจัดการศึกษามีการประสานการทำงานระหว่างโรงเรียนกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดสัดส่วนสาระการเรียนรู้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและสภาพความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับ

รุ่ง แก้วแดง (2541 : 33) กล่าวถึง หน้าที่ของคณะกรรมการศึกษา สรุปได้ว่า กรรมการศึกษา ประจำโรงเรียนประถมศึกษาเป็นผู้ให้คำแนะนำ แสวงหาความช่วยเหลือจากแหล่งต่าง ๆ เป็นผู้ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อโรงเรียนจะได้จัดการศึกษาให้สนอง ความต้องการของชุมชนตลอดจนสนับสนุนการดำเนินงานของ โรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ ว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่มีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ เท่าที่ควร นอกจากนี้คณะกรรมการสถานศึกษาที่มาจากประชาชน ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เพราะมีความรู้ น้อยและขาดความรู้ความเข้าใจในกฎ ระเบียบของทางราชการ และขาดความ เข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรใน การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การนำเอาความเชื่อ แนวคิดใน การดำเนินชีวิตที่ดีของท้องถิ่นมาสอดแทรกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัย ของสน วัฒนสิน (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอน วิชาศิลปะศึกษา โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นใน โรงเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญ ศึกษา ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการ เรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษา โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัด กรมสามัญศึกษา ในสามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างประชากรประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 16 คน ครูศิลปะศึกษา จำนวน 36 คน และปราชญ์ท้องถิ่นจำนวน 7 คน ผลการวิจัย พบว่า ปราชญ์ท้องถิ่นขาดการมีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตรและวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับ โรงเรียน ขาดความชำนาญในวิธีการสอน ไม่มีเวลาว่างมาสอนใน โรงเรียน

2. เมื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามขนาด โรงเรียนและสถานภาพ ดังนี้

2.1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาใน โรงเรียน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นตามสมมุติฐาน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ต่างก็มีบทบาทหน้าที่เหมือนกัน ในการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุ ตามจุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบ ข้อเสนอแนะในการพัฒนา

หลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการกิจการด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา จึงส่งผลให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย อำนาจ คอนอานเป่า (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอผาขาว จังหวัดเลย ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ด้านการกำหนดแผนแม่บทและแผนพัฒนาของโรงเรียน ทุกโรงเรียนได้กำหนดนโยบายแผนแม่บท และแผนพัฒนาโรงเรียนในลักษณะของธรรมนูญโรงเรียน คณะกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพิจารณาให้ความเห็นชอบตามที่โรงเรียนเสนอแนะและ ลงนามสัตยาบันในด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน คณะกรรมการ มีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบและให้การสนับสนุนการดำเนินการปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนในด้านให้คำปรึกษาและการมีส่วนร่วมในการบริหารการเงินและงบประมาณของโรงเรียน คณะกรรมการมีส่วนร่วมพิจารณาเห็นชอบในด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อการพัฒนา คณะกรรมการโรงเรียนร่วมกับครู – อาจารย์ เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนทั้งที่เป็นงานส่วนตัวและงานประเพณีของชุมชน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยอภิเชษฐ์ พาติ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบตามขนาด โรงเรียนพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นตามสมมุติฐาน ทั้งนี้เป็นเพราะ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมาจากบุคคลหลากหลายอาชีพ ประกอบกับพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน จึงทำให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุภพงษ์ ร่วมแก้ว (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบศักยภาพในการจัดศึกษาของคณะกรรมการโรงเรียนระดับประถมศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ ปรากฏว่าคู่ของผู้บริหาร โรงเรียนกับผู้แทนศิษย์เก่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ

งานวิจัยของประมวล อัครศาสตร์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอแกลง พบว่า การปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบตามเพศพบว่า มีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพต่อไป

7.1.1 สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในด้านการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรในการนำหลักสูตรสถานศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

7.1.2 สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจของผู้เรียน

7.1.3 สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการเห็นชอบการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้

7.1.4 สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 ควรทำวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

7.2.2 ควรทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาใน โรงเรียน เซึ่งคุณภาพของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามทุกเขตพื้นที่การศึกษา